

Ministerstwo Sprawiedliwości

Rada do spraw Ławników przy Ministrze Sprawiedliwości

Posiedzenie Ósme

Aleje Ujazdowskie 11, sala 501

Warszawa, 23 marca 2026 r.

**Protokół z Ósmego Posiedzenia
Rady do spraw Ławników przy Ministrze Sprawiedliwości
w dniu 23 marca 2026 roku
(Aleje Ujazdowskie 11, sala 501, godz. 12.00-16.15)**

Uczestnicy:

prof. UAM dr hab. Piotr Władysław Juchacz – Przewodniczący Rady
Małgorzata Kosicka, Zastępca Dyrektora Departamentu Kadr i Organizacji Sądów
Powszechnych i Wojskowych

Marian Radoła

Ewa Rysińska

Martyna Skibniewska

Maciej Sopyło

Maciej Wojakowski (on-line)

prof. dr hab. Eleonora Zielińska

prof. UAM dr hab. Barbara Janusz-Pohl (zaproszony gość)

Karina Spytowska (zaproszony gość)

Aleksandra Smoter, Sekretarz Rady

Agnieszka Stankiewicz, Naczelnik Wydziału ds. Strategii Departamentu Analiz i Strategii

1. **Otwarcie spotkania, powitanie zaproszonych gości i członków Rady oraz prezentacja porządku obrad przez Przewodniczącego Rady ds. Ławników przy Ministrze Sprawiedliwości prof. UAM dr. hab. Piotra W. Juchacza.**
2. **Informacja Przewodniczącego Rady na temat spotkań w Ministerstwie Sprawiedliwości**

Przewodniczący Rady ds. Ławników przedstawił informację na temat spotkań z Ministrem Sprawiedliwości Waldemarem Żurkiem w dniach 26 lutego 2026 roku i 18 marca 2026 roku oraz spotkania z Podsekretarzem Stanu Dariuszem Mazurem 26 lutego 2026 roku. W obu spotkaniach brała udział także Pani Dyrektor Małgorzata Kosicka. Dyskutowano o prowadzonych obecnie pracach legislacyjnych nad nowelizacją Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 31 stycznia 2006 roku w sprawie sposobu wyboru, składu i struktury organizacyjnej, trybu działania oraz szczegółowych zadań rady ławniczej (Dz. U. z dnia 15 lutego 2006 r.) oraz nowelizacją ustawy Prawo o ustroju sądów powszechnych w zakresie funkcjonowania instytucji ławnika. Jednym z tematów

była także organizacja ogólnopolskiej konferencji dla sędziów społecznych w KSSiP w Krakowie 14 czerwca 2026 roku. Podjęto także kwestię poszerzenia kognicji sędziów społecznych w sprawach karnych. Przewodniczący Rady przedkładając Radzie informację na temat spotkań, zauważył, że główny problem i przeszkodę w kontekście zagadnienia poszerzenia kognicji ławników stanowi fakt, że łącznie po ostatnich wyborach ławników oraz wyborach uzupełniających wybrano zaledwie 52,2% ławników wobec zapotrzebowania zgłoszonego przez prezesów sądów. Przewodniczący Rady zwrócił uwagę, że średnia ta nie oddaje w pełni istoty problemu, albowiem w rzeczywistości są okręgi, takie jak płocki, warszawski i warszawsko-praski, w których liczba ta nie przekracza 40%, a w skrajnym przypadku okręgu piotrkowskiego wynosi 23,2%.

3. Informacja na temat spotkania z Dyrektorem Instytutu Wymiaru Sprawiedliwości

Przewodniczący Rady ds. Ławników przedstawił informację na temat spotkania 18 marca 2026 roku z dyrektorem Instytutu Wymiaru Sprawiedliwości prof. UW dr hab. Piotrem Rylskim. Podczas spotkania ustalono podjęcie regularnej współpracy pomiędzy Radą a IWS oraz ustalono powołanie serii wydawniczej „Biblioteka sędziego społecznego”. Pierwszą publikacją będzie raport z badań empirycznych środowiska ławników przygotowany przez Panią Profesor Eleonorę Zielińską, który ma być zaprezentowany na czerwcowej konferencji.

4. Informacja na temat spotkania z ławnikami Sądu Okręgowego w Warszawie

Przewodniczący Rady ds. Ławników przedstawił informację na temat spotkania z ławnikami z Sądu Okręgowego w Warszawie w dniu 29 stycznia 2026 roku, w którym udział wzięli również Pani Aleksandra Chudaś (zastępca dyrektora w Biurze Ministra Sprawiedliwości) i Pan Maciej Sopyło. W spotkaniu brało udział około 100 ławników. Przewodniczący Rady przedstawił sprawozdanie z prac Rady i odpowiedział na liczne pytania od ławników.

5. Informacja na temat rozmów z Państwową Inspekcją Pracy

Przewodniczący Rady ds. Ławników przedstawił informację na temat bardzo udanych rozmów dotyczących podpisania porozumienia pomiędzy Ministerstwem Sprawiedliwości a Państwową Inspekcją Pracy w sprawie prowadzenia szkoleń dla ławników z wydziałów pracy w kontekście spotkania w tej sprawie w PIP w dniu 29 stycznia 2026 roku, w którym wzięła także udział Pani Dyrektor Aleksandra Chudaś.

6. Informacja na temat prac nad nowelizacją rozporządzenia dotyczącego funkcjonowania rad ławniczych

Przewodniczący Rady ds. Ławników przedstawił informację na temat wspólnych prac, jakie wraz z Panią Dyrektorem Małgorzatą Kosicką prowadzi z Departamentem Legislacyjnym Ministerstwa Sprawiedliwości nad nowelizacją Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 31 stycznia 2006 roku w sprawie

sposobu wyboru, składu i struktury organizacyjnej, trybu działania oraz szczegółowych zadań rady ławniczej (Dz. U. z dnia 15 lutego 2006 r.).

7. Informacja na temat prac nad nowelizacją ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych [dalej: „u.p.u.s.p.”] w zakresie funkcjonowania instytucji ławnika

Przewodniczący Rady ds. Ławników przedstawił informację na temat wspólnych prac, jakie wraz z Panią Dyrektorką Małgorzatą Kosicką prowadzą z Departamentem Legislacyjnym Ministerstwa Sprawiedliwości nad nowelizacją u.p.u.s.p. w zakresie funkcjonowania instytucji ławnika (w nawiązaniu do uchwał przyjętych przez Radę).

8. Informacja na temat prac dotyczących nowelizacji ustawy o KSSiP

Przewodniczący Rady ds. Ławników przedstawił informację temat dyskusji i rozmów nad przygotowaniem projektu nowelizacji Ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury (realizacji postulatów Rady zawartych w Uchwale nr 6/2025). Przewodniczący zwrócił uwagę, że w przeciwieństwie do prac omawianych w dwóch poprzednich punktach, w tym przypadku prace nie wkroczyły jeszcze w fazę legislacyjną, lecz dotyczą rozwiązań koncepcyjnych i kwestii praktycznych (np. jak najlepszego rozwiązania problemu bezpiecznego logowania się ławników do portalu KSSiP, itp.).

9. Informacja na temat spotkania z ławnikami dotyczącego udziału w lekcjach w szkołach średnich

Pan Maciej Sopyło przedstawił informację na temat spotkania z ławnikami sądów powszechnych, online na platformie Teams w dniu 22 stycznia 2026 roku, w sprawie uczestniczenia przez ławników w lekcjach na temat instytucji ławnika w szkołach średnich. Poinformował, że w spotkaniach uczestniczyło od 150 do 170 osób z całej Polski. Pan Maciej Sopyło wskazał na trudności w angażowaniu ławników w edukację szkolną, chociaż przedstawił także pozytywne przykłady z Warszawy.

W ramach dyskusji Pan Maciej Wojakowski poinformował, że we Wrocławiu trwają rozmowy, aby ławnicy włączyli się w akcję pt. „żywa biblioteka”.

Przewodniczący Rady wskazał na duże zainteresowanie ławników z całej Polski spotkaniami on-line i olbrzymi potencjał na szerszy kontakt ze środowiskiem ławników, jaki jest z tym związany.

10. Dyskusja nad propozycją przyjęcia Uchwały nr 2 (22)/2026 w sprawie rekomendacji uchwalenia Dnia Sędziego Społecznego w dniu 14 czerwca

Przewodniczący Rady przedstawił propozycję przyjęcia Uchwały nr 2 (22)/2026 w sprawie rekomendacji uchwalenia Dnia Sędziego Społecznego w dniu 14 czerwca. Przewodniczący zaprezentował wyniki ankiety skierowanej do rad ławniczych w sprawie preferowanego terminu Dnia Sędziego Społecznego.

Zdecydowana większość rad ławniczych biorących udział w ankiecie wskazała termin 14 czerwca (zob. szerzej uzasadnienie do uchwały).

Rada, kierując się opinią większości rad ławniczych, podjęła jednogłośnie uchwałę w tej sprawie.

11. Dyskusja nad propozycją przyjęcia Uchwały nr 3 (23)/2026 w sprawie rekomendacji nowelizacji u.p.u.s.p. w zakresie zmiany granic wieku związanych z pełnieniem funkcji ławnika

W kolejnym punkcie posiedzenia Rada wróciła do dyskusji podjętej na poprzednim posiedzeniu, a dotyczącej zmiany granic wieku związanych z pełnieniem funkcji ławnika. Po jej zakończeniu Przewodniczący Rady przedstawił propozycję przyjęcia Uchwały nr 3 (23)/2026 w sprawie rekomendacji nowelizacji u.p.u.s.p. w zakresie obniżenia dolnej granicy wieku kandydatów na ławników do 26 lat oraz podniesienia wieku, do którego można pełnić funkcję ławnika, do 75 lat.

Uchwała została przyjęta jednogłośnie przez wszystkich członków Rady uczestniczących w posiedzeniu.

12. Dyskusja nad propozycją przyjęcia Uchwały nr 4 (24)/2026 w sprawie rekomendacji nowelizacji u.p.u.s.p. w zakresie wprowadzenia rekompensaty dla ławników za czas poświęcony na zapoznawanie się z aktami sprawy

Przewodniczący Rady przedstawił projekt Uchwały nr 4 (24)/2026 w sprawie rekomendacji nowelizacji ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych w zakresie wprowadzenia rekompensaty dla ławników za czas poświęcony na zapoznawanie się z aktami sprawy. Tytułem wprowadzenia do dyskusji przypomniał, że od 2011 r. obowiązuje zamknięty katalog czynności, za wykonywanie których ławnikowi przysługuje rekompensata, przy czym nie uwzględniono w nim czasu poświęcanego na lekturę akt, mimo że czynność ta należy do obowiązków ławnika, co wynika z obowiązujących przepisów.

W toku dyskusji zwrócono uwagę w szczególności na dwa zasadnicze zagadnienia związane z projektowaną regulacją, tj. sposób ustalania czasu poświęconego przez ławnika na zapoznawanie się z aktami sprawy oraz możliwe formy weryfikacji wykonywania tej czynności. Członkowie Rady uznali, że najbardziej właściwym rozwiązaniem byłoby wprowadzenie ryczałtowej formy rekompensaty, możliwej do zaakceptowania również z perspektywy praktyki funkcjonowania sądów.

Ponadto Pani Martyna Skibniewska zwróciła uwagę na problem braku w sądach pomieszczeń przeznaczonych dla sędziów społecznych do zapoznawania się z aktami spraw.

Z uwagi na złożony charakter omawianego zagadnienia Rada postanowiła, że uchwała będzie miała charakter ogólny i będzie rekomendować samą zasadę wprowadzenia rekompensaty za czas poświęcony na czytanie akt. Jednocześnie, w zakresie szczegółowych rozwiązań technicznych oraz ewentualnych limitów, Rada upoważniła Przewodniczącego Rady oraz Panią Dyrektor Małgorzatę Kosicką do ich dopracowania i prowadzenia uzgodnień z Departamentem Legislacyjnym oraz innymi interesariuszami w toku prac legislacyjnych.

Uchwała została przyjęta jednogłośnie.

13. Dyskusja nad propozycją przyjęcia Uchwały nr 5 (25)/2026 w sprawie rekomendacji nowelizacji art. 170 § 1 u.p.u.s.p. w zakresie podniesienia liczby dni w ciągu roku, w których ławnik może zostać wyznaczony do udziału w rozprawach

W kolejnym punkcie posiedzenia Rada podjęła dyskusję nad propozycją przyjęcia Uchwały nr 5 (25)/2026 w sprawie rekomendacji nowelizacji Art. 170. § 1 u.p.u.s.p. w zakresie podniesienia liczby dni w ciągu roku, w których ławnik może zostać wyznaczony do udziału w rozprawach.

Po przeprowadzeniu wielowątkowej i wielopłaszczyznowej dyskusji Rada podjęła uchwałę rekomendującą podniesienie liczby dni orzeczniczych do 20 dni w roku. Rozstrzygnięcie to zostało poprzedzone analizą argumentów odnoszących się z jednej strony do ryzyka ograniczenia zainteresowania pełnieniem funkcji ławnika przez osoby aktywne zawodowo w przypadku ustalenia zbyt wysokiego limitu dni orzeczniczych, z drugiej zaś strony do potrzeby zapewnienia możliwie szerokiego udziału obywateli w sprawowaniu wymiaru sprawiedliwości. Uwzględniono także praktykę funkcjonującą w wielu sądach powszechnych, gdzie ławnicy orzekają przez dwadzieścia, trzydzieści, a niekiedy nawet więcej dni w roku, jak również niedostateczną liczbę ławników w relacji do zapotrzebowania zgłaszanego przez prezesów sądów. Za proponowaną zmianą przemawiała ponadto potrzeba zachowania spójności systemowej z rozwiązaniem przyjętym w art. 68 § 1 ustawy o Sądzie Najwyższym.

Uchwała została przyjęta jednogłośnie.

14. Dyskusja poświęcona możliwości wprowadzenia szerszego katalogu sankcji wobec ławników

Rada przeprowadziła dyskusję poświęconą możliwości wprowadzenia szerszego katalogu sankcji wobec ławników. Dyskusja ta była związana z postulatami płynącymi ze środowiska ławniczego, dotyczącymi potrzeby wprowadzenia kar dyscyplinujących ławników, takich jak upomnienie, nagana lub inne środki o charakterze porządkowym, które mogłyby być stosowane w przypadku naruszenia obowiązków związanych z pełnieniem funkcji sędziego społecznego.

W toku dyskusji zwrócono uwagę, że w obowiązującym stanie prawnym, zgodnie z art. 166 § 2 u.p.u.s.p., rada gminy może odwołać ławnika na wniosek prezesa sądu m.in. z powodu niewykonywania obowiązków ławnika oraz zachowania godzącego w powagę sądu, obok innych ustawowo określonych przesłanek, w tym prawomocnego skazania za przestępstwo. Podkreślano, że obecnie brak jest sankcji o charakterze pośrednim oraz gradacji sankcji, które mogłyby stanowić alternatywę dla ostatecznego środka, jakim jest odwołanie z funkcji ławnika.

W dyskusji głos zabrała zaproszona na posiedzenie Rady Pani prof. UAM dr hab. Barbara Łukasz-Pohl, specjalistka w zakresie spraw dyscyplinarnych. Wskazała ona na szereg zastrzeżeń natury ustrojowej wobec zgłaszanych propozycji. Podniosła w szczególności, że ławnicy, jako sędziowie społeczni, nie podlegają sędziom zawodowym ani prezesom sądów w sposób, który uzasadniałby wprowadzenie wobec nich odpowiedzialności dyscyplinarnej o

charakterze zbliżonym do odpowiedzialności pracowniczej. Zwróciła również uwagę, że przyznanie sędziom referentom lub prezesom sądów uprawnień do dyscyplinowania ławników mogłoby negatywnie wpływać na ich autonomię w składach orzekających. Podkreśliła ponadto, że ewentualne wprowadzenie odpowiedzialności dyscyplinarnej ławników wymagałoby stworzenia na poziomie ustawowym całościowego modelu tej odpowiedzialności, obejmującego odpowiednie procedury, gwarancje procesowe oraz mechanizmy odwoławcze.

W toku dyskusji Pan Maciej Wojakowski przytoczył przykład Rady Ławniczej przy Sądzie Rejonowym dla Wrocławia-Śródmieścia, która samodzielnie uchwaliła tzw. „kodeks etyki ławnika”, przewidujący m.in. kary finansowe oraz sankcję „wydalenia ławnika z sali rozpraw”. Po zapoznaniu się z treścią tego dokumentu Rada uznała, że postanowienia rozdziału 3 „Odpowiedzialność ławnika” wykraczają poza ustawowo określone kompetencje rady ławniczej, która nie jest uprawniona ani do nakładania kar pieniężnych, ani do podejmowania rozstrzygnięć w przedmiocie „wydalenia ławnika z sali rozpraw”.

W kontekście przedstawionego przypadku Rada ponownie podkreśliła pilną potrzebę opracowania Kodeksu Etycznego Sędziego Społecznego. Przewodniczący Rady zapowiedział, że rozpoczęcie pogłębionych prac eksperckich nad takim kodeksem planowane jest na drugą połowę bieżącego roku. Rada upoważniła Przewodniczącego Rady do reprezentowania w dalszych pracach stanowiska, zgodnie z którym katalog ustawowych zadań rady ławniczej powinien obejmować upowszechnianie wśród ławników zasad etycznych związanych z pełnieniem funkcji sędziego społecznego.

15. Dyskusja nad propozycją przyjęcia Uchwały nr 6 (26)/2026 w sprawie rekomendacji nowelizacji art. 162 § 2 pkt 3 u.p.u.s.p.

Przewodniczący Rady przedstawił propozycję przyjęcia Uchwały nr 6 (26)/2026 dotyczącą rekomendacji nowelizacji art. 162 § 2 pkt 3 u.p.u.s.p. Proponowana zmiana zakłada zastąpienie dotychczasowego wymogu złożenia przez kandydata na ławnika oświadczenia, że „nie jest lub nie był” pozbawiony władzy rodzicielskiej oraz że władza rodzicielska nie została mu ograniczona ani zawieszona, wymogiem oświadczenia, że kandydat nie jest pozbawiony władzy rodzicielskiej oraz że władza rodzicielska nie jest zawieszona.

W toku dyskusji wskazano, że obecne brzmienie przepisu ma charakter nadmiernie rygorystyczny i nieproporcjonalny, ponieważ odwołuje się nie tylko do aktualnego stanu prawnego, lecz także do każdego przypadku pozbawienia władzy rodzicielskiej w przeszłości, bez ograniczenia czasowego. Zwrócono również uwagę, że ograniczenie władzy rodzicielskiej może wynikać z bardzo różnych okoliczności, nie ma jednolitego charakteru i nie powinno być automatycznie utożsamiane z brakiem kwalifikacji etycznych lub predyspozycji do pełnienia funkcji ławnika. Podniesiono ponadto argument systemowy, że wobec kandydatów na stanowiska sędziowskie ustawodawca nie przewiduje analogicznego automatycznego wyłączenia związanego z ograniczeniem władzy rodzicielskiej.

Rada zarekomendowała zmianę przepisu przez pozostawienie w nim wyłącznie przesłanek aktualnego pozbawienia władzy rodzicielskiej oraz jej

zawieszenia, jako przypadków najdalej idących i uzasadniających wyłączenie możliwości kandydowania na ławnika.

W głosowaniu Rada jednogłośnie przyjęła Uchwałę nr 6 (26)/2026.

16. Dyskusja nad propozycją przyjęcia Uchwały nr 7 (27)/2026 w sprawie rekomendacji nowelizacji u.p.u.s.p. w zakresie udziału przewodniczącego rady ławniczej sądu okręgowego w kolegium sądu z głosem doradczym

Przewodniczący Rady przedstawił propozycję przyjęcia Uchwały nr 7 (27)/2026 dotyczącej rekomendacji nowelizacji u.p.u.s.p. przez wprowadzenie regulacji umożliwiającej przewodniczącemu rady ławniczej sądu okręgowego udział w posiedzeniach kolegium sądu okręgowego z głosem doradczym.

W toku dyskusji wskazano, że proponowane rozwiązanie służyłoby pełniejszemu włączeniu ławników, jako sędziów społecznych, we wspólnotę sądu oraz zapewnieniu im lepszej wiedzy o bieżących sprawach, problemach organizacyjnych i kierunkach działania danej jednostki. Podkreślono, że udział przewodniczącego rady ławniczej sądu okręgowego w posiedzeniach kolegium sądu okręgowego mógłby sprzyjać sprawniejszej komunikacji między kierownictwem sądu, kolegium sądu a ławnikami.

Przewodniczący Rady zwrócił uwagę, że w toku dotychczasowych konsultacji zgłoszono potrzebę wyłączenia z zakresu udziału przewodniczącego rady ławniczej spraw osobowych dotyczących sędziów zawodowych. Członkowie Rady zaakceptowali wprowadzenie tego zastrzeżenia do treści uchwały.

W głosowaniu Rada jednogłośnie przyjęła Uchwałę nr 7 (27)/2026.

17. Dyskusja dotycząca reformy metody wyboru sędziów społecznych

W kolejnym punkcie posiedzenia Rada przeprowadziła dyskusję nad możliwymi kierunkami zmiany dotychczasowej metody wyboru ławników. Wskazano, że obecny model wyboru ławników przez rady gmin może budzić wątpliwości, zwłaszcza w mniejszych miejscowościach, gdzie ograniczona liczba miejsc zwiększa ryzyko wpływu czynników pozamerytorycznych.

Rozważono propozycję wprowadzenia powszechnych wyborów sędziów społecznych, organizowanych przy okazji wyborów samorządowych. Podkreślono, że rozwiązanie to mogłoby wzmocnić demokratyczną legitymizację sędziów społecznych, zwiększyć wiedzę obywateli o tej instytucji, zainteresowanie pełnieniem funkcji ławnika oraz reprezentatywność kandydatów. Jednocześnie wskazano na ryzyka związane z takim rozwiązaniem, w szczególności możliwość upolitycznienia wyborów oraz trudności w zakresie merytorycznej oceny kandydatów. Wobec dużej polaryzacji społeczeństwa uznano, że takie rozwiązanie, w połączeniu z wyborami samorządowymi, nie jest obecnie zasadne.

Drugim omawianym wariantem, zaprezentowanym przez Przewodniczącego Rady, było wprowadzenie komisji rekrutacyjnych wzorowanych na angielskich Recruitment Advisory Committees. Dyskutowano nad dwiema możliwymi wersjami tego rozwiązania: powołaniem odrębnych, niezależnych komisji rekrutacyjnych, roboczo określonych przez prof. Barbarę

Janusz-Pohl mianem „małych KRS-ów”, albo poszerzeniem składu obecnie funkcjonujących komisji rekomendujących radom gmin kandydatów na ławników.

Mając na względzie potrzebę zachowania ciągłości instytucjonalnej, opowiedziano się za tym, aby najpierw zaproponować poszerzenie składu istniejących komisji rekomendujących radom gmin kandydatów na ławników, a dopiero w drugim kroku, po analizie sposobu ich funkcjonowania w poszerzonym składzie, dążyć do zwiększenia autonomii tych komisji. Jednocześnie zdecydowanie poparto wprowadzenie obowiązkowej rozmowy z kandydatem jako elementu procedury pozwalającego lepiej ocenić jego predyspozycje, motywację oraz dotychczasową aktywność społeczną.

Wskazano, że taki model mógłby zwiększyć transparentność i merytoryczność procedury, umożliwić udział przedstawicieli społeczeństwa obywatelskiego oraz doświadczonych ławników w opiniowaniu kandydatów, a także pozwolić na bardziej elastyczne dostosowywanie liczby sędziów społecznych do aktualnych potrzeb sądów.

Pozytywnie oceniono również propozycję wprowadzenia corocznego naboru części ławników przy zachowaniu czteroletniej kadencji. Rozwiązanie to mogłoby zapewnić większą ciągłość pracy ławników w sądach, uniknąć jednoczesnej wymiany całego składu oraz umożliwić komisjom rzetelne przeprowadzenie procedury, w tym zapewnienie odpowiedniego czasu na rozmowy z kandydatami.

Rada upoważniła Przewodniczącą Rady oraz Panią Dyrektor Małgorzatę Kosicką do wypracowania, w ramach dalszych prac prowadzonych w Ministerstwie, szczegółowych propozycji rozwiązań opartych na wskazanych założeniach kierunkowych.

18. Dyskusja nad propozycją przyjęcia Uchwały nr 8 (28)/2026 w sprawie rekomendacji ustanowienia medalu dla osób zasłużonych dla udziału obywateli w sprawowaniu wymiaru sprawiedliwości

Przewodniczący Rady przedstawił propozycję przyjęcia Uchwały nr 8 (28)/2026 dotyczącą rekomendacji ustanowienia medalu dla osób zasłużonych dla udziału obywateli w sprawowaniu wymiaru sprawiedliwości.

Ustanowienie takiego wyróżnienia stanowiłoby formę uhonorowania osób szczególnie zaangażowanych w rozwój i wspieranie tej formy obywatelskiego udziału w sądownictwie. Medal byłby przeznaczony przede wszystkim dla zasłużonych sędziów społecznych, wyróżniających się długoletnią, rzetelną i odpowiedzialną służbą na rzecz wymiaru sprawiedliwości. Wyróżnienie mogłoby być przyznawane również innym osobom wspierającym instytucję udziału obywateli w sprawowaniu wymiaru sprawiedliwości, w szczególności pracownikom administracji sądowej, sędziom oraz osobom zaangażowanym w działania na rzecz wzmocnienia tej instytucji.

W toku dyskusji zaproponowano, aby medal był nadawany w trzech stopniach: złotym, srebrnym i brązowym. Takie rozwiązanie pozwalałoby na odpowiednie zróżnicowanie rangi wyróżnienia, z uwzględnieniem stopnia zasług, długości zaangażowania oraz szczególnego wkładu danej osoby w rozwój instytucji udziału obywateli w sprawowaniu wymiaru sprawiedliwości.

Ustanowienie medalu mogłoby przyczynić się do zwiększenia prestiżu funkcji sędziego społecznego, promowania postaw obywatelskiego zaangażowania oraz budowania świadomości znaczenia udziału czynnika społecznego w sądownictwie.

Ze względu na złożony charakter procedury ustanowienia medalu, obejmującej w szczególności opracowanie jego wzoru, zasad przyznawania oraz podstawy prawnej jego ustanowienia i nadawania, Rada upoważniła Przewodniczącą Rady oraz Panią Dyrektora Małgorzatę Kosicką do reprezentowania jej w dalszych pracach związanych z realizacją uchwały.

W głosowaniu Rada jednogłośnie przyjęła Uchwałę nr 8 (28)/2026.

- 19. Dyskusja nad propozycją przyjęcia Uchwały nr 9 (29)/2026 w sprawie rekomendacji ogłoszenia konkursu dla ławników na esej poświęcony ich doświadczeniom związanym z udziałem w sprawowaniu wymiaru sprawiedliwości**

Przewodniczący Rady przedstawił projekt Uchwały nr 9 (29)/2026 w sprawie rekomendacji ogłoszenia konkursu dla ławników na esej poświęcony ich doświadczeniom związanym z udziałem ławników w sprawowaniu wymiaru sprawiedliwości. Wskazano, że konkurs może służyć zebraniu doświadczeń ławników z praktyki orzeczniczej, upowszechnieniu wiedzy o funkcji sędziego społecznego oraz promocji obywatelskiego udziału w sprawowaniu wymiaru sprawiedliwości. **Po dyskusji Rada jednogłośnie przyjęła Uchwałę nr 9 (29)/2026.**

- 20. Dyskusja nad projektem Poradnika dla Rad Sędziów Społecznych [Ławniczych]**

Rada kontynuowała dyskusję nad projektem *Poradnika dla Rad Sędziów Społecznych [Ławniczych]* i aktualnym stanem prac. Pani Karina Spytowska (Przewodnicząca Rady Ławniczej w SR Katowice-Zachód) która koordynuje prace, podkreśliła, że poradnik ma być zbiorem „dobrych praktyk”, a nie opracowaniem teoretycznym czy akademickim. Materiał ma być krótki, punktowy i konkretny, dający gotowe pomysły do wdrożenia w sądach. Przewodniczący Rady w imieniu jej członków potwierdził, że taki od początku był zamysł tego Poradnika. Ustalono, że prace nad poradnikiem będą kontynuowane równolegle do procesów legislacyjnych, ale finalna wersja będzie musiała poczekać do czasu wprowadzenia znowelizowanych ram prawnych funkcjonowania rad ławniczych, tak aby uwzględniała dookreślone w Rozporządzeniu i u.p.u.s.p. zadania rad ławniczych.

- 21. Dyskusja na temat zakresu informacji przekazywanych przez policję o kandydacie na ławnika**

W kolejnym punkcie posiedzenia Rada kontynuowała dyskusję na temat tego, jaki zakres informacji powinien być dostarczany przez policję o kandydacie na ławnika. Rada ustaliła, że prace związane z tym zagadnieniem zostają włączone do prac nad reformą metody wyboru ławników.

22. Informacja o zatwierdzeniu Protokołu z 7. posiedzenia Rady

Przewodniczący Rady i Pani Sekretarz Rady poinformowali, że Protokół z 7. Posiedzenia Rady został przez nich zatwierdzony i zamieszczony na stronie internetowej Rady.

23. Ustalenie terminu kolejnego posiedzenia Rady

Termin jednego z kolejnych posiedzeń Rady został ustalony na 14 czerwca 2026 roku, przy okazji ogólnopolskiej konferencji dla przedstawicieli rad ławniczych w Krakowie. Przewodniczący Rady informuje członków Rady o ewentualnym wcześniejszym terminie posiedzenia po ustaleniu terminu podpisania porozumienia pomiędzy Ministerstwem Sprawiedliwości a Państwową Inspekcją Pracy w sprawie szkoleń dla ławników z wydziałów pracy.

24. Zakończenie obrad: 16.15.

Protokół zatwierdzili:

Prof. UAM dr hab. Piotr W. Juchacz
Przewodniczący
Rady do spraw Ławników przy Ministrze Sprawiedliwości

Aleksandra Smoter
Sekretarz
Rady do spraw Ławników przy Ministrze Sprawiedliwości